

Stauffenbergs attentatforsøg på Hitler

(Operation Valkyrie: The Plot to Kill Hitler)

DR 2, 50 min.

Dokumentarprogrammet fortæller om "Operation Valkyrie". Operation Valkyrie var oprindeligt en plan nazisterne i Tyskland havde udarbejdet, hvis der skulle opstå indre uroligheder fx med de mange millioner slavearbejdere. Planen blev dog ændret af bl.a. Henning von Tresckow og filmens hovedperson Claus von Stauffenberg. Operation Valkyrie handlede nu i alt hemmelighed om at dræbe Hitler og sætte nazisterne fra magten.

Resumé af dokumentarfilmen

Filmens første knap 3 minutter indledes meget dramatisk. Vi ser (skuespil og animation) Stauffenberg ankomme til Ulveskansen for at dræbe Hitler. Det lykkes ikke for ham at få gjort begge bomber klar til sprængning. Den ene bombe som sprænger, dræber ikke Hitler. Da Stauffenberg flygter væk fra Ulveskansen, tror han, at Hitler er død. Herefter går filmen over i at fortælle om Stauffenbergs opvækst, ungdom, karrierer inden for militæret og hvorfor han vælger at gå med i komplotet mod Hitler, samtidig hermed hører vi om den politiske udvikling i Tyskland. Undervejs er der interviews af historikere og familiemedlemmer til nogle af de involverede i aktionen. Denne del af filmen kræver, at eleverne kender til / eller får forklaret undervejs: Versailles-traktaten, SA, SS, aktionerne mod jøderne i 1930'ernes Tyskland etc.

Herefter går filmen igen over i skuespil og animation. Vi bliver gjort bekendt med at flere faktorer kunne have ændret historiens gang. Hitler var sandsynligvis blevet dræbt, hvis:

- Bomben var placeret anderledes.
- Et kraftigt bordben ikke havde beskyttet ham.
- Ikke en telefonopringning havde forstyrret attentatplanerne.
- Ikke mødet var blevet flyttet over i anden bygning med knap så massive vægge.

Dokumentarfilmen får i modsætning til spændingsfilmen "Operation Valkyrie" fra 2008 med Tom Cruise, tydeligt fremhævet, at attentatforsøget mod Hitler d. 20. juli 1944 kunne have fået et andet udfald, hvis små faktorer havde været anderledes.

Forslag til undervisningen

Dokumentarfilmen er velegnet, hvis man vil arbejde med kontrafaktisk historie. Læs mere om kontrafaktion på <http://www2.viauc.dk/cfu/fag/historie/historieiskolen/Sider/Kontrafaktion.aspx> og klik på "Eksempler på kontrafaktion", her ligger et oplæg til at arbejde kontrafaktisk omkring Stauffenbergs attentatforsøg mod Hitler.